

(א) [מסבירין פו. וי"י חמי' ס' ד"ה מומתל מפרין לן:]
(ב) נבימות ת: מסתפס
(ג) ויחלל כג:
(ד) ב"ק ס'ל: (ה) מסבירין פו. ויחלל כג:
(ו) ומתה ויחמי: (ז) ויחלל כג:
(ח) ב"ק ס'ל: (ט) ב"ק ס'ל:
(י) מסבירין פו. ויחלל כג:
(יא) ויחלל כג: (יב) ויחלל כג:
(יג) ויחלל כג: (יד) ויחלל כג:
(טו) ויחלל כג: (טז) ויחלל כג:
(יז) ויחלל כג: (יח) ויחלל כג:
(יט) ויחלל כג: (כ) ויחלל כג:

הגרות הב"ח

(א) ב"ב ש"ל פ"א ל"ד ל"ד
(ב) ג"ל ויחלל על נחמק:
(ג) ש"י ד"ה פ"א ל"ד ל"ד
(ד) נחמק וד"ה העיר:
(ה) ר"ה וקט"ד ו"י ו"ו
(ו) ו"ה ל"ה לממיר י"ו
(ז) כ"ב ו"ה ח"א פ"א ש"י
(ח) נב"ט פ"א ל"ד ל"ד
(ט) כ"ב ו"ה ל"ה ל"ד
(י) כ"ב ו"ה ל"ה ל"ד

גילוי הש"ס

נב"ט ויחלל כ"י יחלל כ"י
לפני: עין מסבירין פו. ויחלל כג:
כ"י פ"א מ"ה מ"ה מ"ה מ"ה
ש"ס ויחלל כ"י ש"ס
כ"י כ"י: עין כ"י כ"י כ"י
ע"י מ"ה מ"ה מ"ה מ"ה
ש"ס אבא שאל אב"ר
מסבירין פו. ויחלל כג:
עין כ"י כ"י כ"י כ"י
ע"י מ"ה מ"ה מ"ה מ"ה
ש"ס ויחלל כ"י ש"ס
עין כ"י כ"י כ"י כ"י
נ"ב כ"י כ"י כ"י כ"י
כ"י כ"י כ"י כ"י כ"י
קדושין פ"ד ט"ז ע"פ כ"ב
ד"ה ט"ז כ"י כ"י כ"י
מסורת פ"ד ט"ז ע"פ:

מוסף רש"י

נמצא במקוון בין שתי
עיריות: ש"ן ו' קרינה לו
יומר מ"י בל"ס (בכורות
ו'א) ואין ירושלים
מביאה עגלה ערופה:
דכתיב כי ימלא חלל נפש
ויהי נשמה: ואין ירושלים
ירשה: וקט"ד לא מתקבל
לפני כ"י יוחא כ"י: מאן
היו מורדין: ל"ד א"ח
עיר קרובה אל החלל
(ויהודין פ"ב מ"ט ב"ר)
ואתם מקריבין לטובו
חילא את העגלה ולא
הקרובה לחיטונו (ש"ס).
במת מצוה קנה
מקומו: מקום שגולל על
נפשו מתו קטיל לקריה
ואין בעל הטהר מעבד עליו
(ב"ק פ"א).
כמשמעו קשה. ח"ל
ענין ודברים כ"א ד'
והרבהו בלא מונוחה:
לגמרי לחיטונו הלא ולא
יהי לו ולא את טעם
מונית וכל לחיטונו ממנו
לפני עינין ועמד לו עלי
והרי (ע"פ ד"ה). בלא
לוייה: חזונה שקל ממת
(ש"ס).

רבה (וינה ד') דלס"ד אי אפשר ללמסס אין כאלו קרובה אלל אחת ואין
הוא דלל דיעין כי מיניחו ויהי ליה למימר (ו) יביאו עגלה בשותפות
וימנו אם שלנו קרובה חלקם יהא קניו לנו ואם עירכם קרובה
חלקנו יהא קניו לכם: **אילימא** לענין מדידה. קאלמר יביאו הראש אלל
הגוף דממקום שנמלא הגוף אם נר"ך
למדוד ויביאו הראש לכלל והא מדקמתי
כו': **קנה מקומו**. לקוברו אם זה
אחד מי' מנאים שהמנה יהושע בפרק
מרכזה (ב"ק דף פ"א): **עיקר מיוסא**
כו'. הלכך עיקר חלל מיקרי ומודדין
מיניה כדכתיב(ז) אל הערים אשר
סביבותי החלל: **אסא** גווי. אחת
מראשי(י) ירת ראשי תמילה דגווי לינא
דרישא כמו גוי נוקר(ט) אשר ראשך
לשני וגלי ראשך: **אילו מיוסא אכא**
שאל. כ"י עקיבה קבירה ליה:
מ"ט דרבי אליעזר בן יעקב. דלמר
מן הוצר הוא קרוי חלל: **דכסיב**
אל נוארי חללי רשעים. והלכך
מותר מודדין כדכתיב אל החלל:
מתני' נפטרו זקני ירושלים כו'.
ש"ן עליהם אלל למדוד כדכתיב(י) ויאלו
זקנין ושופטין ומדדו: **ואע"פ** שאינו
איסור כשר. דלא כתיב ביה עיכובא ולא
גאלר אלל למנוה: **כקוסף**. כמין
סקין גדול: **מחטריה**. ממול עורפה:
מקומה אסור. לעולם: **ומוסר**
לסרוק **ספ פסקן**. דוקא נקט עבודה
שאינה בגופה של קרקע דמפרסת
בנמרה(ט): **לא בלא לידיו** ופטרנוסו.
בנמ'ס מפרש בלא מונוטה ויהיו ידיו
לא שפכו לא נהרג על ידינו שפטרנוסו
בלא מונוטה והולך לנסטס את
כברות ועל (ו) קך נהרג: **בלא**
לדיוטו והמתוהו. יתירי **בלא**
חזרה ויהיו ועיינו לא ראו:
והכתיב

כיון דתנא לעיר שאין בה ב"ד אנה ידענא דאין מודדין אלא לעיר שיש בה בית דין הא קא משמע
לון כדתניא 'מנין שאם נמצא סמוך לעיר שאין בה ב"ד שמניחין אותה' ומודדין לעיר שיש בה בית
דין ת"ל 'ולקחו זקני העיר ההיא מכל מקום: **מתני'** נמצא במוון כותן שתי עיריות שתייהן מביאות שתי
עגלות דברי רבי אליעזר ו'ואין ירושלים מביאה עגלה ערופה נמצא ראשו במקום אחד וגופו במקום אחר
מוליכין הראש אצל הגוף דברי רבי אליעזר רבי עקיבא אומר 'הגוף אצל הראש' 'מאין היו מודדין רבי אליעזר
אומר מטיבורו רבי עקיבא אומר 'מחוטמו רבי אליעזר בן יעקב אומר ממקום שנעשה חלל מצוארו: **גמ'** מאי
טעמא דרבי אליעזר קסבר אפשר לצמצם וקרובה ואפילו קרובות: **ואין ירושלים מביאה עגלה ערופה:**
דאמר קרא 'לרשתה וקסבר 'ירושלים לא נתחלקה לשבטים: נמצא ראשו במקום כו': **במאי קמפלגי**
אילימא לענין מדידה קמפלגי הא מרקתני סיפא מאין היו מודדין מכלל דרישא לא במדידה עסקינן
אמר ר' יצחק 'במת מצוה קנה מקומו קמפלגי והכי קאמר לקוברו' קנה מקומו והיכא דנמצא ראשו
במקום אחד וגופו במקום אחר מוליכין הראש אצל הגוף דברי ר' אליעזר ר' עקיבא אומר 'הגוף אצל
הראש במאי קמפלגי מר סבר גופיה בדוכתייה נפיל רישא דנפיל ונפיל ומר סבר רישא היכא דנפיל נפיל
גופא הוא דרשיט אויל: **מאין היו מודדין:** במאי קמפלגי מר סבד עיקר חיותא באפיה ומר סבר עיקר
חיותא בטיבוריה לימא כי הני תנאי 'מהיכין הולד נוצר מראשו וכן הוא אומר 'ממעני אמי אתה גווי ואומר
'גוי נורך והשליכי וגו' 'אבא שאול אומר מטיבורו ומשלה שרשו איך ואיך אפילו חימא אבא שאול ע"כ לא
קאמר אבא שאול אלא לענין יצירה דכי מיתצר ולד ממציעתיה מיתצר אבל לענין חיותא דכולי עלמא באפיה
הוא דכתיב 'כל אשר נשמת רוח חיים באפיו וגו': רבי אליעזר בן יעקב אומר ממקום שנעשה חלל מצוארו:
מאי טעמא דרבי אליעזר בן יעקב כדכתיב 'לתת אותך אל צוארי חללי רשעים: **מתני'** נפטרו זקני
ירושלים והלכו להן 'זקני אותה העיר מביאין עגלת בקר אשר 'לא משכה בעול' 'ואין המום פוסל בה' 'ומודדין
אותה לנתל איתן איתן כמשמעו קשה אע"פ שאינו איתן כשר: **ועורפי**ן אותה בקופיין מאחוריה 'ומקומה
אסור מלודו ומלעבוד ומותר לסרוק שם פשתן ולנקר את אבנים 'זקני אותה העיר רוחציין את ידיהן במים
במקום ערופה של עגלה ואומרים 'ידיו לא שפכה את הדם הזה ועיינו לא ראו (ו) וכי על דעתנו עלתה
שוקני ב"ד שופכי דמים הן 'אלא שלא בא (ו) על דינו ופטרנוהו (ו) (בלא מוון) ולא ראינוהו והנחנוהו (בלא לוייה)

והכתיב

הניסוח. לחדא מינייהו דפלוגתא היא בטמון אלל קף לא פשט לה
מינה דלא אוקימנא טעמא דעליון משום דלחוקי ביה הוא וקף לא
ידיעין מאי הוי עלה: **סברוס**. רבנן דבי מדרשא דכעו למיפשט מינה
דפלוגתא בטמון דמין בתינו הוא דהני מנאי אפילו חנא קמא דלמר
תחמון שכתה כ"י יהודה סבירא ליה
דלמר נשדה פרט לטמון וטעמא
משום דמין בתינו לא הוי טמון: **חלל**.
לא מקרי אלל ככ"י ככ"י ככ"י ככ"י:
ככולן. ודאי מפרפר קף ועמון ותלוי:
ומוטל באשפה. דלא הוי קף ולא
טמון ולא מלי ודאי הוי אין עורפיין
דחלל קבעי. אלמא קרא כדכתיב
בתי: **חלל יסירא כסיב**. הקרובים
אל החלל ועוד חללים טובא למדרש
חלל דוקא ולא טמון: **פרט למזוי**.
מזוי כגון ספר או עיר שרובה עובדי
כוכבים: **קמ"ל דכתיב** כו'. והכי
קאמר נמלא סמוך לעיר שאין בה ב"ד
אין מודדין לה אלל לעיר שיש בה ב"ד
מודדין אחו היא עיר שיש בה ב"ד
קרובה לו ואי לא הכר מניא הוה
אמינא אין מודדין כלל: **ס"ל ולקחו**
זקני העיר מכל מקום. דהכי העיר
קרא יתירא הוא דמלי למכתב
(ו) והיכה העיר הקרובה אל החלל
ולקחו זקניה עגלת בקר:
מתני' **פכוון**. ממומלס שאין
וז קרובה לו מו אפי' כמלא חוט:
ואין ירושלים כו'. מפרס טעמא
בנמ': **מוליכין הראש אלל הגוף**.
בנמ' מפרס למאי הלכתא מוליכין:
גמ' **אפשר ללמסס**. אפשר לכיון
המדה וזמנת מדדו שאין וז קרובה:
לו מו כלל והוה להו שתייהן קרובות:
וקסברי. נמי קרובה דכתיב בקרא
אפילו קרובות כמשמע * כמו ובהמה

1. כי ימצא חלל
בארבע אשר יי אלדך
נתן לך לרשתה נפל
כשהיה לא נרדע מי
היה: ורבים כ"א א
2. ויהי העיר הקרבה
אל החלל ולקחו זקני
העיר והיא עגלת בקר
אשר לא עבד בה אשר
לא משכה בעול:
דרבים כ"א
3. ע"י נבטייהו מבטן
משעי אמי איה גווי בן
חוקיהו חמיה.
תהלים ע"א
4. גווי נורך והשליכי
ושאי על שפי קרבה ב'
קמס וי' ויש את דור
עבדוהו: יהימו ו' כט
5. כל אשר נשמת רוח
חיים באפיו מכל אשר
בקרבה מהו:
6. בחזות לך שוא בקסם
לך קוב לתת אותך אל
צוארי חללי רשעים
אשר בא יוספ בעת עון
ק: יחוקאל כ"א לו
7. קצו ואקמרו ידיו לא
שפכו את הדם הזה
ועיינו לא ראו.
דרבים כ"א